

တၢ်မၤလိ အတၢ်ဒီးစဲးလၢ
ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်
(Lesson for the Christian Life Exams)

မံၤ -----

နတၢ်အိၣ်ဆိးလိၢ်ကျဲ -----

ဝုၢ် ----- ကိၢ်စဲၣ် ----- တၢ်ပနီၣ်(ကိး) -----

ထံကိၢ် -----

တၢ်ဒီးစဲးအတၢ်ပနီၣ် -----

----- ချဲးလီၤလၢအကျိၤအဝဲအံၤ -----

ကျဲးလီၤ တၢ်ဂီၤဒိၣ် ဖဲအံၤ

တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်

ဒ်သိးနစံးဆၢ ကန့ၣ်အဂ့ၤကတၢၢ်န့ၣ်လၢ တၢ်မၤလိအဝဲအံၤန့ၣ် ပဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ် တၢ်တိၣ်ကျဲၤ အဝဲအံၤလီၤ -

၁. တချုးနမၤလိတၢ်န့ၣ် ဃုတၢ်မၤစၢၤလၢ ကစၢ်ယွၤ.
၂. ဖးတၢ်မၤလိဒီး လံၣ်စီဆုံအဆၢတဖၣ် လီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢအစံးဘၣ်တဲဘၣ်.
၃. စံးဆၢတၢ်ဒီးစံးလၢ နတၢ်တိၣ်နီၣ်ဒီး ကွဲးတၢ်စံးဆၢတဖၣ်လၢ စၢ်ဘီ.
၄. ကွၢ်လီၤတံၢ် တၢ်မၤလိလၢ လံၣ်စီဆုံအဆၢပူၤ, တချုးနကွဲးလီၤ တၢ်စံးဆၢ လၢခံကတၢၢ်န့ၣ် ကွဲးကဒါက့ၤ ဒ်နဆိမိၣ်လၢ အလိၣ်ဝဲန့ၣ်တက့ၢ်.
၅. နမ့ၢ်မၤဝံၤန့ၣ်, ပၣ်တုၢ် တၢ်ဒီးစံးတတီၤလၢ လံၣ်ဖိအံၤဒီး လံၣ်အံၤမ့ၢ်ထဲ တၢ်ဒီးစံး (၁၂) ခါလီၤ.

ပကမၤဘၣ်က့ၤ တၢ်ဒီးစံးဒီး ဆၢလီၤက့ၤဆူနအိၣ်လၢ တၢ်ဒီးစံး အတၢ်ပနီၣ် လီၤ. နမ့ၢ်မၤန့ၢ် အဂ့ၤကတၢၢ် (၇၀) (မ့) အါန့ၢ် (၇၀)န့ၣ်, နကန့ၢ်ဘၣ် လံၣ်အုၣ်သးလီၤ. ဒ်သိးနမၤလိ ယွၤအကလုာ်ကထိ ဆူညါကသ့န့ၣ်, ပကဆၢလီၤ တၢ်မၤလိ အသီတခါဆူ နအိၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ.

တၢ်ဒီးစံး (၁)

တၢ်အစၢတၢ်မၤထီၣ်ထီၣ်က့ၤ

- ၁. ဖဲပှၤတဂၤ ပီၤယၢ်လီၤက့ၤအသးလၢ အတၢ်ဒီးဘးဒီး တူၢ်လိၣ်ခရံၣ်အခါ အဝဲန့ၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်အသီတဘျီ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၂. တၢ်ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်အပူၤန့ၣ် အခီပညီဖျါလၢ ခရံၣ်ဖိန့ၢ်ဘၣ် ကစၢ်ယွၤအတၢ်တူၢ်လိၣ်ထီၣ်ဘိ, မ့ၢ်အဝဲအိၣ်လၢ ခရံၣ်ပူၤအယိလီၤ. -----
- ၃. ယွၤမၤတီၤမၤလီၤ ပှၤတၢ်ဒီးဘးဖိလၢ အလဲလိၣ်အတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်သ့မ့ၢ်လၢ ပှၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်ဟ့ၣ် အတၢ်ဒီးဘး အပူၤအယိလီၤ. -----
- ၄. လံၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအသီစံး ပှၤစူၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်တဖၣ် ဒ်“ပှၤစီဆ့ၣ်တဖၣ်” အဆၢကတီၢ်အခါ တၢ်အံၤအခီပညီဖျါလၢ အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ် ယွၤအတၢ်မၤဖိလၢ အတီၤလၢ အတၢ်အိၣ်မူအပူၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၅. ပမၤလိဘၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်အလုၢ်အလၢ် ဘၣ်ဃးဒီးယွၤ လၢ (ရိမ့ၤ ၅:၁) အပူၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၆. (ရိမ့ၤ ၈:၁) စံးဝဲလၢ ခရံၣ်ဖိတဂၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢ အတၢ်ဒီးဘးအဂီၢ်လီၤ. -----
- ၉. ခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒီးန့ၣ် မ့ၢ်ကစၢ်ယွၤအဖိခွါ, ယွၤအပှၤန့ၢ်ဘၣ်သါတၢ်, အိၣ်ဒီးယွၤအတၢ်ပၤလၢ ခါဆူညါအတၢ်ယံလၢ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၁၀. တၢ်အကါဒိၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိတဂၤ ပၣ်ဖျါအတၢ်ပၣ်လုၢ်ပၣ်ပှၤဆူ ယွၤမၤ တၢ်မနုၤလၢ အဝဲအဂီၢ်ဒီး တဲတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲန့ၣ်ဆူ ပှၤဂၤန့ၣ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၂)

တၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၤ

- ၁. တၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၤန့ၣ် မ့ၢ်ထဲခရၢ်ဖိတဖၣ် အနၢ်န့ၣ် လၢ အတၢ်ဆိကမိၣ် အဂီၢ်လီၤ. -----
- ၂. ပုၤစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်ဖိတဂၤ ထဲမ့ၢ်လၢဝဲသ့လၢ ယွၤကတူၢ်လိၣ်အီၤလၢတၢ် အကတၢ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၃. ပုၤတဂၤဘၣ် တၢ်အုၣ်ဒိၣ်အခါ, အဝဲကအုၣ်အသး တဘျီတဒိၣ်ဒ်သး စီဆ့ၣ် ကန့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၄. ပုၤတဂၤမ့ၢ်တလီၤတၢ်ဒီး အတၢ်အုၣ်ဒိၣ်န့ၣ်, အဝဲကြးသံကွၢ် ပုၤလၢ အစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်ဒီး ယုၤသ့ၣ်ညါ အဝဲဘၣ် တၢ်အုၣ်ဒိၣ်ဒါလီၤ. -----
- ၅. ပုၤတဂၤမ့ၢ်ဖး (ယိၤဟၣ် ၃:၃၆)န့ၣ် အဝဲကသ့ၣ်ညါ လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢ အဝဲဘၣ် တၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၆. တၢ်နၢ်န့ၣ်လၢ နတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ် လီၤတၢ်လၢနဂီၢ်, မ့ၢ်လၢခရၢ်ဖိတဂၤ အတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ် တဆိတလဲနီတဘျီအယိန့ၣ်လီၤ. -----
- ၇. ကျဲအဝုၤကတၢ်လၢ ကဒုးဟးကွံာ် မ့ၢ်ကီၤလံာ် အတၢ်လုပစီန့ၣ်ပၣ်ဖျါအီၤ လံာ်စီဆ့ၣ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၈. နတၢ်နၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢ ခရၢ်အပူၤန့ၣ်, လံာ်စီဆ့ၣ်စံးလၢ နဘၣ်တၢ်အုၣ် ဒိၣ်လီၤ. -----
- ၉. ပသ့ၣ်ညါလၢ ပအဲၣ်ပုၤခရၢ်ဖိ ဒီပုၢ်ဝဲၣ်အယိန့ၣ် ပလဲၤဒီဖျါတၢ်သံဆူ တၢ်အိၣ် မူန့ၣ်လီၤ. -----
- ၁၀. သးစီဆ့ၣ်တဲၤဖျါတၢ်ဆူ ပုၤစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ် ဒီဖျါလံာ်စီဆ့ၣ် န့ၣ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၃)

တၢ်ပၤပၤတၢ်ဟံးတၢ်ဟံးတၢ်ဟံး

- ၁. ခရံၣ်စံးဝဲလၢ အသိတဖၣ်မ့ၢ်ဖီၣ်ယၢ် တၢ်ပၤညီၣ်တူၤလၢ အကတၢ်န့ၣ် တဘၣ်တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဟံးဂီၤ ထီၣ်ဘၣ်. -----
- ၂. ပှၤခရံၣ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဟံးဂီၤလၢ တၢ်ဒီးဘးအပူၤန့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ် သ့ၣ် ယွၤကဒုးသံအီၤဘၣ်ဆၣ် အနီၣ်သးကဘၣ်တၢ်အူၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. -----
- ၃. ပှၤခရံၣ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်မၤတၢ်ဒီးဘးန့ၣ်, ကစၢ်ယွၤ, ပှၤစံၣ်ညီၣ်ကီၢ်, ကစံၣ်ညီၣ် အီၤလီၤ. -----
- ၄. ပှၤခရံၣ်ဖိတဂၤလၢ အတၢ်ကမၣ်အိၣ်န့ၣ် ကြးယုယွၤအတၢ်သ့ၣ်အိၣ် သးအိၣ်လၢ တၢ်မၤအဝုၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၅. ခရံၣ်သံလၢ ထူၣ်စုညါအဖီခိၣ်အခါ, အဝဲဟ့ၣ်တ့ၢ် ပှၤစူၢ်န့ၣ်တၢ် အတၢ်ဒီးဘးအပူၤလၢ ခါပူၤကွံၣ်, ခုခါအံၤ, ဒီးခါဆူညါအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၆. ပှၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ် အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢန့ၣ် တမ့ၢ်လၢ အတၢ်ဒုၣ်ဝဲဘၣ် ဒီးသန့ၤသးဒီးခါညါလၢ ခရံၣ်ကစၢ်ယုၣ်ရှုးလီၤ. -----
- ၇. ယွၤအဖိတဂၤ မ့ၢ်လဲၤဆူလရၢ်န့ၣ်, တၢ်အံၤခရံၣ် တမၤလၢပှၤအတၢ်အၢ် လီၤအယိၣ်လီၤ. -----
- ၈. ပှၤခဲလၢ် တတီတလီၤဘၣ်ဒီး တလၢတကပီၤဘၣ် စ့ၢ်ကီးလီၤ. -----
- ၉. ခရံၣ်ဖိတဂၤမၤတၢ်ဒီးဘးဆူညါသ့ဒီးတဘၣ်ယွၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဘၣ်. -----
- ၁၀. လံၣ်စီဆ့ န့ၣ်ဖျါဝဲ ခရံၣ်ဖိတဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဟံးဂီၤသ့န့ၣ်, ဘၣ် ယးဒီး ပှၤလၢတစူၢ်တန့ၣ်တၢ် အနီၣ်နီၢ် (မ့) ပှၤလၢတတူၢ်လိၣ် ခရံၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၄)

တၢ်မၤနၤတၢ်လုပတီ

- ၁. တချးပလဲၤဆူ သရိၣ်န့ၣ်, ပကြးအၢၣ်လီၤပတၢ်ကမၢၣ် ဖဲကိးနွံဒဲး အတတၢ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၂. နမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်လုပတီန့ၣ်, နကြးဘါထုကဖၣ် ဆူယွၤဒီးယုအတၢ်မၤစၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၃. တၢ်သဘျုလၢၣ် တၢ်လုပတီန့ၣ် တၢ်သန့ၤသးလၢ ယွၤထီၣ်တိလီၤ. -----
- ၄. တၢ်အိၣ်မူအလီၢ်လံၤန့ၣ် ပမၤဝုၤထီၣ်အီၤ တစဲးဝံၤတစဲးသ့လီၤ. -----
- ၅. ခရံၣ်ဖိအသးသမူန့ၣ် တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်လိၣ်သးလၢ တၢ်အိၣ်မူခံခါ အဘၢၣ်စၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၆. ပဖံးတၢ်မၤတၢ်လၢ ကစၢ်ခရံၣ်အဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ကျဲလၢ အလီၤတံၢ်လၢ တၢ်သးပုၤ နီၣ်ကွံၣ် တၢ်ဒဲးဘးအကွၢ်အဂီၤဒီး ဆူတၢ်အိၣ်မူ အစီအဆၢ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၇. (ကလိးစဲ ၃:၅-၉) သိၣ်လိပဝဲသ့ၣ်လၢ ကကြးမၤနၤက့ၤ တၢ်အိၣ်မူ အလီၢ် လံၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၈. ကျဲအဝုၤကတၢ်လၢ မၤလၢပျဲၤန့ၣ်ဆၢၣ်အသီန့ၣ် ဖး, မၤလိ, တီၢ်နီၣ်, ဆိကမိၣ်, ဒီးဒိကန့ၣ်လံၣ်စီဆၢ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၉. ပုၤခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ် ကြးယုန့ၣ် ဒီတံၤဒီသကိးလၢ ပုၤခရံၣ်ဖိအဂၤ, ဘၣ်ဆၣ် အဝဲကြးယုန့ၣ် ဒီတံၤဒီသကိးလၢ ပုၤတစူၢ်န့ၣ်တၢ်စ့ၢ်ကိး န့ၣ်လီၤ. -----
- ၁၀. နီၣ်ဒိအတၢ်ကျဲးစးန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဝုၤလီၤ, ဘၣ်ဆၣ် ပုၤတကြး ကွၢ်ကပံၣ်ကွံၣ် နီၣ်သးအတၢ်ကွၢ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်ဘၣ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၅)

ခရံၣ်ဖိအတၢ်သကဲၣ်ပဝး

- ၁. တၢ်သကဲၣ်ပဝးလၢ အဒုးလီၤယံၤ အဒီပုၣ်ဝဲၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်တြီၤယၢ်လၢ (ရိမ့ၤ ၁၄:၁၃) အပူၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၂. (၁ ကရံၣ်သူး ၆:၁၉,၂၀)သိၣ်လိဝဲလၢခရံၣ်ဖိန့ၣ် ပၤလီၤဒၣ် အသးဒၣ် ဝဲလီၤ. -----
- ၃. တၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢ အဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သးဒုဒီန့ၣ် ကြးဟးဆူးဒ်သိးသု တဒုးအိၣ် တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. -----
- ၄. “သုတအိၣ်လၢဘၣ်လၢ တၢ်သိၣ်တၢ်သီ အဖီလၢဘၣ်, မ့ၢ်သုအိၣ်လၢတၢ် ဘျူးတၢ်ဖျိၣ် အဖီလၢလီၤ. ” န့ၣ်အဒီပညီဖျါလၢ ခဲဒံၤန့ၣ် ပမၤသုတၢ်လၢ အဖျါဝုၤလၢ ပဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. -----
- ၅. ကျဲအဝုၤကတၢ်လၢ တၢ်သံကွၢ်လိၣ်က့ၤပသးန့ၣ် “မ့ၢ်ယွၤအလၢကပီၤဒါ?” -----
- ၆. လံၣ်စီဆံၣ်ဝဲ, “သုနီၢ်ခိမ့ၢ် တၢ်လုၢ်အဟံၣ် ဘၣ်ယးဒီးသးစီဆံၣ်, . . . ဒီးသုတမ့ၢ်ဘၣ် သုတၢ်ဒၣ်သုဝဲဘၣ်န့ၣ် နသ့ၣ်ညါဒါ?” -----
- ၇. တၢ်ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးလၢအဝုၤန့ၣ် “ဘၣ်ယးဒီးဟီၣ်ခိၣ်” ဒီး “ဘၣ်ယးဒီးခရံၣ်” တဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၈. ပၤခရံၣ်ဖိ အတၢ်ကိးအိၤဆူ အထီကတၢ်ဒီး အဘၣ်ကတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤ မ့ၢ်လိၣ်အသးလီၤ. -----
- ၉. နမ့ၢ်အိၣ်လီၤဖးလၢ တၢ်ဒဲးဘးအတၢ်မုၢ်လၢ တဖၣ်န့ၣ်, နကကဲထီၣ်ခရံၣ်ဖိ တဂၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၁၀. ခရံၣ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်ဟံးန့ၣ် ယွၤအတၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်န့ၣ်, အဝဲမုၢ်လၢ ယွၤအတၢ် သိၣ်ယီၣ်တၢ်ယံးသု န့ၣ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၆)

တၢ်မၤန့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘျၢထံဒီး

မတၢ်ကြးဘျၢထံလဲၣ်?

- ၁. တၢ်ဒီးဘျၢထံန့ၢ်, ပှၤစ့ၢ်န့ၢ်တၢ် အၢၣ်လီၤလၢ ကမ့ၢ်အမဲၣ်ညါလၢ အတဲ
ဖျါ အဝဲသံလံလၢ တၢ်ဒီးဘးလီၤ. -----
- ၂. တၢ်န့ၢ်န့ၢ်နီၣ်နီၣ်လၢ ကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အပူၤန့ၢ် ကြးအိၣ်လၢ ဘျၢထံဝံၤ
အလီၤခဲန့ၢ်လီၤ. -----
- ၃. တၢ်ဘျၢထံန့ၢ် တၢ်အလုၢ်အလၢ်လၢ ယွၤအပျဲၣ်အဘီၣ်တဖၣ် အဒူးအိၣ်
ထီၣ်န့ၢ်လီၤ. -----
- ၄. တၢ်ဘျၢထံန့ၢ် တၢ်ဘျၢထံတၢ်ဘါအမူးလၢ ဖိသၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်သီ အဂီၢ်
န့ၢ်လီၤ. -----
- ၅. ဒီဖျါန့ၢ်ကယၤဖျိၣ်တဖၣ်, ဒီးမုၢ်တနံၤအံၤ ဖဲတၢ်လီၢ်တနီၤလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢ
န့ၢ်, တၢ်ဘျၢထံကဲထီၣ် တၢ်န့ၢ်ဖျါလၢ အအိၣ်သဘျၢဒီးတၢ်ကူၣ်သံထီၣ်ဒါဆူ
ခရံၣ်ဖိတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. -----
- ၆. ပှၤတဂၤဘျၢထံဝံၤအလီၤခဲန့ၢ်, အဝဲလဲၤအတၢ်အိၣ်မူဆူညါ နိတချး
ဘၣ်တၢ် အုၣ်ခိၣ်သ့ န့ၢ်လီၤ. -----
- ၇. တၢ်ဘျၢထံန့ၢ် ကြးကဲတၢ်အကတီၢ်လၢ တၢ်သးခုဒီး တၢ်သူၣ်ဖျံသးညါဒီး
တၢ် အံၤမ့ၢ်အကတီၢ်ဖိလၢ တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်လၢ ယွၤအဒုၣ်ဖိထၢဖိအပူၤလီၤ. -----
- ၈. ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်အဂီၢ်န့ၢ်, တၢ်ဘျၢထံန့ၢ် ကဲတၢ်ပနီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်
အတၢ်သံဒီး တၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလၢ တၢ်မူအသီလၢခရံၣ် န့ၢ်လီၤ. -----
- ၉. ပှၤတဂၤလၢ ဘျၢထံအနီၣ်နီၣ်န့ၢ်မ့ၢ် ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်ဘျၢထံလဲၤခဲလၢ်လၢထံ
အပူၤ န့ၢ်လီၤ. -----
- ၁၀. တၢ်ဘျၢထံန့ၢ် ထဲပှၤလၢ အန့ၢ်န့ၢ်တၢ်သးခုကစီၣ် အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၅)

ခရံၣ်ဖိတၢ်ကၤန့ၣ်ကစူးရိအိၣ်ဖျိၣ်လၢပှၤခရံၣ်ဖိအၢၤတဖၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ် ကသ့ၣ်ညါဝဲဒ်လဲၣ်?

- ၁. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအဆိန့ၣ်, ထဲယွၤအတၢ်မၤဖိတဖၣ်မၤန့ၣ် သးသမူ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၂. ပတၢ်နၢ်ပၢ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်ဒီး တၢ်လၢပကဘၣ်မၤတၢ်န့ၣ် ကဘၣ် မ့ၢ်ဒ်သိး လံာ်စီဆံၣ်အပူၤဒီး တၢ်အလုၢ်အလၢ်လၢ အဟဲဒီဖျိ နံၣ်ကယၤ ဖျိၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၃. ယွၤအပူၤဖိတဖၣ်ဖဲန့ၣ် ပှၤခဲလၢ်လၢ အစူၢ်န့ၣ်ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ် အတၢ် ပၣ်ဖျိၣ် အလီၢ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၄. တၢ်န့ၣ်အမ့ၢ်အတီၢ် ဒ်သိးကဘျီဘၢယွၤ, မၤယွၤအတၢ်မၤ, တၢ်သးခုကစီၣ် အတၢ်မၤ, ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤန့ၣ် ကဘၣ်ဟဲလၢ သးစီဆံၣ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၅. ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ်အသ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ကျဲထဲတဘီလၢ ကဟ့ၣ်တၢ်ဒဲးဘး အပှၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၆. လံာ်စီဆံၣ်ဝဲ, ခရံၣ်ဖိတဖၣ် အလီၢ်တအိၣ်လၢတၢ်စူးရိအိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်. -----
- ၇. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအဆိတဖၣ် မၤထွဲယွၤအတၢ်မၤဖိတဖၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, တၢ်ရူလိၣ်သး, တၢ် စိၣ်ဘျးကိၣ်, ဒီးတၢ်ဘၢထုကဖၣ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၈. ထဲခရံၣ်ဖိစ့ၤဂၤလၢ အဘၣ်တၢ်ယုထၢ ထဲပှၤလုၢ်တၢ်သ့လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အပူၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၉. ထဲခရံၣ်တၢ်ကၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခိၣ်လီၤ. ပှၤယုတၢ်လီၢ်အဝဲန့ၣ် တသ့နီ တၢ်ကဘၣ်. -----
- ၁၀. ညီန့ၢ်အသိး, ပှၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ် ခဲလၢ်လၢ အပိၣ်ထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးအိၣ် ဆိးလၢ တၢ်အိၣ်မူအစီဆံၣ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ်မုၢ်ဆူ တၢ်အိၣ် ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၈)

တၢ်ဆၢန့ၢ်ယွၤအတၢ်ဘၣ်အသး

- ၁. ဖဲပဘိထုကဖၣ်တၢ်လၢ ယွၤအတၢ်ဘၣ်အသးန့ၢ် ပကြးပၣ် ယွၤအတၢ်ဘၣ်အသး ဒ်သိးတၢ်ပညိၣ်လၢ အတၢ်ဒိၣ်ကတၢ်န့ၢ်လီၤ. -----
- ၂. ယွၤတစံးဆၢ ပတၢ်ထုကဖၣ်လၢအချ့န့ၢ် အခီပညီဖျါလၢယွၤတန့ၢ်ဟူ ပဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လီၤ. -----
- ၃. ပှၤခရံၣ်ဖိ တသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢ ယွၤအတၢ် ဘၣ်အသး အပူၤဒါ. -----
- ၄. (၂ ကွဲးနီၣ်တၢ် ၁၈:၁၆) မ့ၢ်လံာ်စီဆ့အဆၢလၢ အန့ၢ်ဖျါ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး ဆူယွၤ န့ၢ်လီၤ. -----
- ၅. ကစၢ်ယွၤန့ၢ်ဖျါထီၣ် အတၢ်ဘၣ်အသးဆူ ပှၤလၢအတၢ်ကွၢ်စိထီၣ်အီၤ န့ၢ်လီၤ. -----
- ၆. ကစၢ်ယွၤစူးကါဝဲ ထဲတၢ်န့ၢ်တခါန့ၢ် တဘျီလီၤ. -----
- ၇. ယွၤအသးန့ၢ်ပှၤလၢ ပကဝုၢ်လိာ်တၢ်ဒီးအီၤ ဒ်သိးပတဒိကန့ၢ်တၢ် လီၤလီၤအဂီၢ်လီၤ. -----
- ၈. ကစၢ်ယွၤအဲၣ်ဒီးမၤကီခဲတၢ် ဒ်ကသ့ၣ်ညါ အတၢ်ဘၣ်အသးန့ၢ်လီၤ. -----
- ၉. တၢ်ဒဲးဘးဒီး တၢ်သးက့ၣ်လၢ ပှၤတဂၤအသးပူၤကဲထီၣ် တၢ်တြီမၤ တံာ်တံာ်လၢ ကဘၣ်ထုကဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. -----
- ၁၀. ပမ့ၢ်မၤလိ ယွၤအကလုာ်ကထါ ကယီကယီလၢ တၢ်ဆိကမိၣ်တၢ် ဒီးတၢ်မုၢ်လၢန့ၢ် ကစၢ်ယွၤကတဲတၢ် ဒီဖျါလၢ တၢ်အံၤတဖၣ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၉)

တၢ်ထုကဖၣ်ဒီးတၢ်စံးထီၣ်ပတြၢ

- ၁. ဒ်ကအိၣ်ဆိးလာ ခရံၣ်အပူၤန့ၣ် ကဘၣ်ဘိထုကဖၣ် တနံၤတဘျီလီၤ. -----
- ၂. ဒ်ပတၢ်ထုကဖၣ် ကတုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်, ပကဘၣ်ယုလၢ သးစီဆ့အမံၤ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၃. (ဖံလံးဝံၤ ၄၆) တဲပုၤလၢ ပကဘၣ်စံးဘျူးယွၤထီၣ်ဘိလၢ ပတၢ်ထုကဖၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၄. ပမ့တခွဲးလီၤခိၣ်န့ၣ် ပတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် တလၢပွဲၤဒီး တမ့ၢ်တတီဘၣ်. -----
- ၅. တၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ တီၢ်နီၣ်တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် ယုထၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝါ တခါဒီး စံးအဘျီအါမး န့ၣ်လီၤ. -----
- ၆. ကစၢ်ယွၤ မ့မၤစဲၤခံတၢ်န့ၣ် အဒိပညီလၢ အဝဲတဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. -----
- ၇. ဘိထုကဖၣ် ပှၤအမံၤတဖၣ်ဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လီၤတံၢ်လီၤဆဲးန့ၣ် တၢ်မၤစၢၤဖးဒိၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိအတၢ်ထုကဖၣ်လီၤ. -----
- ၈. တၢ်အက့ၢ်အဂီၤတနီၤန့ၣ် ဆံးကဲၣ်ဆိး ဒီးအကါတဒိၣ်ဒီး ကစၢ်ယွၤတပပ် သျှံၣ်ပပ်သးဘၣ်. -----
- ၉. ကစၢ်ယွၤ ပပ်ဖျိၣ်တၢ်အါန့ၣ်ဒိၣ်န့ၣ် ကယဲၣ်တၢ်လၢ ပယု, ပဆိကမိၣ် န့ၣ်လီၤ. -----
- ၁၀. တၢ်အဲၣ်လိၣ်သးဒီး တၢ်ဆၢမၤတၢ်ဒီးဘးမ့ၢ် တၢ်တံၢ်တပ်လၢ တၢ်ထုက ဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. -----

တၢ်မၤလိ (၁၀)

တၢ်မၤန့ၢ်ဒီး တၢ်အုၣ်သးဆူသးသမူ

- ၁. ဒ်ပုၤမၤန့ၢ်သးသမူသ့ၣ် တဖၣ်အသိး, ပကြးဟံးန့ၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် ခဲလၢ် လၢတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ ပပုၤအုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤတၢ် ကစၢ်ခရံၣ် အခ့ၢ်လီၤ. -----
- ၂. ပုၤမၤန့ၢ်သးသမူန့ၣ် မ့ၢ်အဝဲတဲၤတၢ်ဆူ ပုၤတၢ်ဒဲးဘးဖိလၢ အကျဲလီၤမၢ် အယိ, ကြးပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးဝဲလၢ ပုၤတၢ်ဒဲးဘးဖိ အတၢ်အိၣ်အသးလီၤ. -----
- ၃. ပုၤတၢ်မ့ၢ်တန့ၣ် လံၣ်စီဆုံန့ၣ်, အဘျးတအိၣ်လၢ တဲဒီးအဝဲန့ၣ် ဆူညါဘၣ်. -----
- ၄. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ အလုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်လၢ ကမၤန့ၢ်သးသမူ အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်အိၣ် မူဘျး တံၢ်ဒီး ယွၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၅. တၢ်မၤအလုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်ကတၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢအပူၤန့ၣ် ကကဲထီၣ် ပုၤစံၣ်တဲၤ တဲလီၤတၢ်လၢ အမံၤဟူသၣ်ဖျါ န့ၣ်လီၤ. -----
- ၆. ပုၤခရံၣ်ဖိတၢ် ကအုၣ်အသးအဂီၢ် မ့ၢ်ကီၤခဲန့ၣ်,အဝဲတကြးမၤဘၣ်. -----
- ၇. ပုၤခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒဲး ကြးဘါထုကဖၣ်တၢ်လၢ ပုၤလိၣ်ဘၣ်တၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢ အပူၤ ဒီဖျါခရံၣ်အတၢ်ထံၣ်လၢ တၢ်သးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. -----
- ၈. ဖဲထံၣ်ဘၣ် တၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ အကတီၢ်ဘၣ်လၢ ပုၤဂၤအဂီၢ်န့ၣ်, အလီၢ် တအိၣ်လၢ ပကယုတၢ်ဆူ န့ၣ်ကျဲလၢ အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. -----
- ၉. ပုၤခရံၣ်ဖိတၢ် လဲၤတၢ်လၢခရံၣ်အသးအခါ, အဝဲကထံၣ်ဘၣ်ဝဲ ယွၤဟ့ၣ် အီၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်အုၣ်သးလၢ အတုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. -----
- ၁၀. ယွၤအကလုၢ်ကထါန့ၣ်, သးအနး, တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢ အစိကမိၤဒိၣ်ဒီးပကြး စူးကါအီၤစ့ၢ်စ့ၢ်လီၤ. -----